

JARMILA KOVÁŘOVÁ

„Važte si toho, co nyní máte.“

Jarmila Kovářová, roz. Švejdomá, se narodila v říjnu roku 1930 v Předním Poříčí. Vyrůstala na statku rodičů, kde společně hospodařili. Od dětství ráda pomáhala a zastala mnoho práce. V rodině vládla láska a dobré vztahy. Tatínek byl vzdělaný sedlák, doma měli mnoho knih. Jarmila milovala knihy od J. Š. Baara, od kterého měli celé vydání.

Na základní školu chodila do Březnice. Protože byla ze statku, nepřijali ji na střední školu. Jejího bratra vyhlásila škola nejlepším žákem, aby mu pomohla dostat se na střední školu. Ani to však nepomohlo.

Nejsilnější zážitek má z konce války, kdy němečtí vojáci utíkali z Prahy a snažili se dostat do americké zajatecké zóny. V té době šla malá Jarmila s tatínkem opravit výběh pro dobytek a německý voják po nich začal střílet. Jim se nic nestalo, zastřelili však dva mladíky, kteří se na ně přišli podívat.

Válka byla nebezpečná a těžká, nejhorší roky však rodina zažila po nástupu komunistů v roce 1948. Tatínek byl vzdělaný a respektovaný ostatními sedláky. Proto se stal terčem pro místní komunisty, kteří prosazovali vybudování JZD a převedení majetků sedláků do družstva. Pan Švejda se odmítal statku vzdát. Ostatní sedláci ho následovali i přesto, že jim komunisté vyhrožovali. StB se rozhodla pana Švejdu odstranit. Pro zatčení stačil text, který pan Švejda o praktikách a zacházení se sedláky napsal a poslal strýci do Prahy. Na základě tohoto dopisu byl zatčen otec i Jarmila, která měla text osobně předat.

Zatčení proběhlo v Praze, kdy na ni v jejím bytě čekala StB. Zavázali jí oči a odvedli. Protože už slyšela o zatčení jejích příbuzných, tušila, že ji vezou k výslechu do věznice v Plzni. Při výslechu ji nebili, ale strach z násilí byl neustálý. Viděla ostatní ženy, kterým při bití vyrazili i zuby. Soudíla ji paní Brožová Polednová a byla odsouzena na šest let ve vězení v nápravně-pracovním

táboře pro ženy v Želiezovicích na slovensko-maďarských hranicích. Zde odsouzenkyně pracovaly na zemědělském statku. Paní Jarmila zde uklízela u krav, dojila. Bylo pro ni velkou výhodou, že na tuto těžkou práci byla zvyklá od dětství a měla ji ráda. Nejvíce jí ale pomohlo, že jim Slováci dali třikrát denně hrnek čerstvě nadojeného mléka. Její maminka za ní přijela vždy, když dostala povolení k návštěvě. Pro Jarmilu to bylo velkou oporou. Až později si uvědomila, jakou sílu a odvahu maminka měla, když se za ní vydávala přes celou republiku pro pár hodin osobní návštěvy.

Propuštěna z vězení byla již po pěti letech. Těšila se domů. Když odcházela, tak na ni ještě zavolali, že tam pro ni mají dopis. Byl od maminky, kde psala: „Kdyby tě dřív pustili, tak domů nejezdí. Voni mě vystěhovali za Blatnou. Jeď do Prahy ke strejdovi a já tam pro tebe přijedu.“ To, že se nemohla vrátit domů ji zasáhlo. V Praze na ni kromě rodiny čekal také její budoucí manžel, pan Kovář, který byl inženýr ekonomie a pracoval na ministerstvu. Po návratu z vězení se nastěhovala k mamince a trvalo rok, než se její zdravotní stav zlepšil. Potom pracovala s maminkou a sestrou v místním družstvu, kde rodina zůstala do r.1989. Po roce 1989 nebylo možné se vrátit domů, do rodného statku. Komunisté ho nechali zdevastovat a bydlet zde nešlo. Proto se nastěhovali do stavení po rodičích manželky.

Pana Kováře jeho známost s paní Jarmilou stála místo na ministerstvu. Z důvodu, že se stýká s „kriminálním živlem“, neprošel kádrovou prohlídkou. Byl propuštěn a vyhrožovali mu, že bude mít problém najít práci. Společně odešli do Písku, kde oba dostali zaměstnání v Jitexu. Jako manželé spolu vychovali dceru a syna. Kádrový profil paní Jarmily ovlivňoval ještě jejich děti v době, kdy se chtěly dostat na střední školu. Ale našli se rozumní lidé, kteří pomohli jejich dětem s přijetím na střední školy.

Paní Kovářová dnes spokojeně žije v Písku.

Autorský tým: Martin Navrátil, Daniel Síba, Elen Hlaváčková, Daniel Jiřík a Nicol Posnerová

Pedagogické vedení: Mgr. Zdeňka Pírglová

Škola: Základní škola Albrechtice nad Vltavou